Eesti majanduslik seisukord 1938. a.

Kirjutanud ***Jaan Taklaja.***

Möödunud aasta maailmamajanduse olukorda peetakse läbilõikes rahuldavaks. Aktiivsuselt ei küündinud see aga 1937. a. tasemele. Võrreldes 1937. aastaga on statistikute arvutuse kohaselt maailma tööstustoodang möödunud aastal väärtuse järgi vähenenud 5 % võrra, tagasiminek aga rahvusvahelises väliskaubanduses ulatuvat ligi 10 %-ni.

Pärast kriisi, alates a-st 1932, tõusis maailmamajanduse aktiivsus tööstustoodangu ja väliskaubanduse suurenemise tagajärjel haripunktile a. 1937. Tõus mainitud ajavahemikul oli püsivalt järjekindel. Kuna nüüd aga tõusutendents on taas vahetunud nõrgenemisega, siis annab see möödunud aastale juba rohkem tähelepanu pälviva värvingu ning ühtlasi hoiatussignaali tuleviku suhtes. Kas algab tavaline tsüklite vahetus, kas tõus hakkab vahelduma mõõnaga, nagu see on seni osutunud kapitalistlikule majandusele reeglipäraseks nähtuseks? Või on üldist nõrgenemist jälle mõjutanud rahvusvaheliselt erakordselt pinev õhkkond? Need on akuutsed küsimused, kuid vastuse selgemal kujul võib nendele anda alles 1939. aasta.

Poliitilisest küljest ei osutunud möödunud aasta maailmamajandusele sugugi soodsaks. Erakorralised sündmused Euroopas, esijoones Austria ühendamine Saksaga kevadel ja Sudeedimaa liitmine Tšehhoslovakkiast Suur-Saksamaa külge sügisel, tekitasid üpris pingulise olukorra. Septembri lõpp-päevadel kardeti tõsiselt uue sõja puhkemist. Börsidel valitses närvlikkus. Väärtpaberite kursid langesid. Euroopa kuld hakkas voolama Põhja-Ameerika Ühendriikidesse.

Eesti kroonika 1938, lk. 40